

Organisert eller selvstendig studiearbeid: Retningslinjer for praktisering av ordningen

Forskrift til opplæringslovens § 3-45, 7. ledd slår fast at: "Organisert studiearbeid og skoleadministrative gjøremål etter avtale med faglæreren eller rektor skal ikkje reknast som frávær."

Eksempel på skoleadministrativt arbeid som ikke regnes som fravær, er elevrådsarbeid og representasjon i skoleutvalg og lignende. Organisert studiearbeid er avtalt selvstendig studiearbeid som (vanligvis) gjøres på en annen arena enn klasserommet. På vår skole er selvstendig studiearbeid en generell mulighet til selvstendig studiearbeid i forbindelse med deltakelse i viktige eller fagrelaterte begivenheter utenfor skolens arealer (idrettskonkurranser, -samlinger, konsertturnéer m.m.).

Om bruken av selvstendig studiearbeid sier Utdanningsdirektoratet: "*Det er en forutsetning at slikt arbeid er avtalt med lærer eller rektor. Slikt avtalt arbeid vil ikke være fravær, men er en del av opplæringen.*" (Udir-1-2010) Selvstendig studiearbeid er altså et *pedagogisk verktøy* faglæreren kan benytte som erstatning for vanlig undervisning – men det er ikke en *rettighet* eleven kan ta ut når det passer ham eller henne.

Følgende retningslinjer er et forsøk på å beskrive noen kriterier for anvendelsen av ordningen slik at praksis blir mest mulig lik og forutsigbar for elever og lærere. Helt entydige regler og kriterier er det ikke mulig å formulere; i mange tilfelle vil faglærer og kontaktlærer måtte bruke skjønn for å avgjøre om en søknad skal innvilges eller ikke. Vi vil ha en restriktiv praksis i bruken av selvstendig studiearbeid. Hovedregelen er at elevene i størst mulig grad skal delta i opplæringen på skolen (se § 3-3 i forskrift til Opplæringslova) fordi vi har erfart at tilstedeværelse og aktiv deltakelse i opplæringa gir det beste resultatet. Minner i den forbindelse også om det som står i forskriftens § 3-3 om grunnlaget for vurdering i fag: "Stort frávær eller andre særegne grunnar kan føre til at læreren ikkje har tilstrekkeleg grunnar for å gi for halvårsvurdering med karakter eller standpunkt karakter."

Dette bør faglærer og kontaktlærer legge vekt på når en søknad om selvstendig studiearbeid skal vurderes:

- Har eleven stort fravær?
- Er det forsvarlig ut fra det stoffet som skal gjennomgås i den ordinære undervisningen?
- Er eleven strukturert nok til å ta ansvar for sin egen opplæring?
- Er årsaken til søknaden feriepreget? I så fall skal søknaden ikke godkjennes.

- Aktive idrettsutøvere kan få innvilget søknad i forbindelse med deltakelse i konkurranser, samlinger på nasjonalt, regionalt og klubbnivå
- Aktive musikere kan få innvilget søknad i forbindelse med deltakelse i konserter, turnéer på nasjonalt, regionalt og høyt lokalt nivå
- Andre kan få innvilget søknad i forbindelse med spesielle aktiviteter dersom disse passer inn i målsettinga for opplæringa og kontaktlærer/faglærere mener det er viktig at eleven får mulighet til å delta på aktiviteten.